

LES FAMÍLIES TAMBÉ JUGUEU !

Assessorament a famílies
d'esportistes en edat escolar

Autoria:

Grup d'Estudis de Psicologia de l'Esport - Universitat Autònoma de Barcelona

Jaume Cruz
Mercè Boixadós
Miquel Torregrosa
Lourdes Valiente

Octubre de 2000
última revisió novembre de 2008

Coordinació:

Institut Barcelona Esports i Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona

Promogut per:

Taula de l'Educació Física i l'Esport en edat escolar de la ciutat de Barcelona

PRESENTACIÓ

De vegades, els pares i mares¹ deleguem la iniciació esportiva dels nostres fills en l'escola o en un club. Això no significa que els pares no tinguem unes funcions molt importants en l'educació esportiva dels fills. Aquest quadern ens recorda, en primer lloc, els objectius que hauria de tenir l'esport per a joves en edat escolar i les tasques que les famílies podem realitzar per ajudar a assolir aquests objectius. En segon lloc, descriu unes recomanacions concretes relacionades amb la nostra actuació en les competicions, per tal que durant el procés de socialització dels joves a través de l'esport, aquests aprenguin uns comportaments i unes actituds d'esportivitat.

En el primer apartat del quadern, es descriuen els objectius i la filosofia de l'esport en edat escolar com a diferents dels objectius de l'esport professional més centrat en els resultats. *La filosofia de l'esport per a infants en edat escolar es podria resumir en una frase: l'esportista en primer lloc, el resultat en segon terme.*

El segon apartat fa un repàs de les tasques que podem realitzar les famílies en els diferents moments de la pràctica esportiva dels nostres fills i filles. Des d'afavorir la seva pràctica esportiva fins a mostrar un grau d'interès i d'implicació adequat en les seves activitats esportives.

El tercer apartat dóna unes recomanacions concretes a les famílies per tal de transmetre els valors positius de la competició esportiva als nois i noies. L'objectiu bàsic d'aquest quadern és aconseguir la col·laboració de les famílies per evitar algunes situacions desfavorables a l'esportivitat que es donen en les competicions, tal com es pot veure, per exemple, en la carta que els alumnes de l'escola Llor adrecen als seus pares i mares. (Veure l'Annex 2 d'aquest quadern).

El quart apartat del quadern ens recorda que en la pràctica esportiva no només s'aprenen destreses físiques, tècniques o tàctiques, sinó que l'esport també serveix per adquirir comportaments, actituds i valors. D'aquí la seva importància en el procés educatiu d'infants i joves.

Finalment, aquest document inclou dos annexes per a la reflexió: 1) la declaració dels drets dels esportistes joves i; 2) la carta dels alumnes de l'escola Llor dirigida als seus pares i mares.

¹ Al llarg d'aquest quadern s'entén que l'assessorament és tant per a les mares com per als pares i que les relacions que aquests estableixen és tant amb tècnics esportius i entrenadors com amb tècniques i entrenadores i tant amb els fills com amb les filles. Encara que per fer més àgil la redacció, en molts casos, només s'anomeni al col·lectiu masculí, això no implica cap discriminació en funció del gènere.

I. OBJECTIUS I FILOSOFIA DE L'ESPORT EN EDAT ESCOLAR

 "Reclamem una nova relació escola - esport. Cal establir vincles... que facin possible una influència mútua molt necessària per fer una escola més esportiva i un esport més educador."

Conclusions del Congrés de l'Educació Física
i l'Esport en Edat Escolar a la Ciutat de Barcelona (1998)

L'esport per a nens en edat escolar ha d'aconseguir almenys quatre tipus diferents d'objectius:

- *Físics*: Millorar la forma i condició física dels infants, mitjançant l'exercici físic i la pràctica esportiva. Els objectius físics permetran desenvolupar i millorar les habilitats motores en general, i proporcionar unes actituds i uns hàbits que afavoreixin un estil de vida saludable al llarg de tota la vida.
- *Esportius*: Aprendre, millorar i perfeccionar les aptituds tècniques i les destreses tàctiques pròpies de cada esport.
- *Psicològics*: Aprendre a cooperar i competir amb esportivitat, a respectar els altres i les seves opinions, i a respectar les regles. Els objectius psicològics també permeten desenvolupar la confiança en un mateix, així com saber prendre decisions davant conflictes o dilemes.
- *Socials*: Propiciar trobar-se amb les amistats i fer-ne de noves en l'entorn esportiu. Els objectius socials ajudaran a treballar en equip, a cooperar i a compartir, a establir objectius, a enfrontar-se a nous reptes i a superar obstacles.

Molts d'aquests guanys personals, no només seran útils en l'àmbit esportiu, sinó en qualsevol aspecte de la vida.

 En l'esport en edat escolar, cal que els infants es diverteixin i s'ho passin bé tant en els entrenaments com en les competicions. Per tant, si volem que continuïn practicant esport, cal assegurar-se que ho facin d'una manera que els resulti atractiva.

Aquests objectius de l'esport es poden aconseguir quan els tres elements principals del triangle esportiu de l'esport en edat escolar –famílies, entrenadors i esportistes- compartim una mateixa filosofia de l'esport: **Guanyar no és el més important, en canvi si que ho és esforçar-se per aconseguir-ho.** Per tant, l'èxit es basa en esforçar-se al màxim per fer-ho el millor possible.

 "Quan els jugadors surten a la pista, l'última cosa que els dic és que vull que tornin al final del partit amb la cara ben alta, i només hi ha una forma de fer-ho, esforçant-se al màxim en la tasca que cadascú ha de fer. A qui s'esforça al màxim no se li pot demanar més".

 "Quan ho intenteu fer el millor possible sempre sou guanyadors, encara que, de vegades, l'altre equip farà més punts."

John Wooden, el mític entrenador universitari de basquetbol de la Universitat de California-Los Angeles (UCLA) que va aconseguir 10 lligues universitàries en 12 anys, defensava aquesta filosofia de l'esport

II. FUNCIONS DELS PARES I LES MARES

❶ Afavorir la participació dels fills i filles en la pràctica esportiva

En la societat actual, la pràctica d'exercici físic i esport no sempre rep l'atenció que mereix. Les obligacions escolars i les facilitats que els infants tenen a casa - diferents cadenes de TV, vídeo jocs, internet...- no els deixen gaire temps lliure per realitzar activitats esportives o físiques. Davant d'aquesta realitat, les famílies ens hem de plantejar l'esport com una de les activitats d'oci dels nostres fills i filles i hem d'afavorir la seva participació esportiva:

- ↔ Informant-los sobre les diferents possibilitats de practicar esport o activitat física.
- ↔ Animant-los a fer esport, sense pressionar-los perquè en realitzin un de determinat.
- ↔ Actuant com a models que portem una vida activa, practicant algun tipus d'activitat esportiva.

 Hem de tenir en compte uns principis bàsics a l'hora d'ajudar als nostres fills i filles en l'elecció d'un esport: **Cada infant és diferent, cada infant és important i cada esport té unes regles i cultures diferents.**

Per tant, podem ajudar a triar l'esport als nostres fills considerant:

- ↔ Les seves característiques (condició física, coordinació, autoconfiança ...).
- ↔ Les característiques de l'esport (individual, d'equip, de resistència, de precisió, recreatiu, competitiu...).
- ↔ La formació i qualitat educativa de l'equip tècnic.

A més a més, hem de tenir en compte a començament de la temporada, que els requeriments de la pràctica esportiva dels nostres fills quant a temps, desplaçaments o diners, no resultin incompatibles amb altres prioritats familiars.

❷ Vetllar per una pràctica esportiva de qualitat

Cal que les famílies comprovem que els equips en els quals juguen els nostres fills estan en mans de tècnics pedagògicament qualificats i que tots els infants tenen oportunitat de participar en les competicions esportives.

Els programes esportius en edat escolar han de posar més èmfasi en la diversió i en l'esforç per fer-ho el millor possible que en els resultats.

 A l'hora d'escollir un programa esportiu per als nostres fills cal tenir en compte els següents aspectes:

1. Tothom pot apuntar-se al programa, independentment de les seves habilitats o talent esportiu.
2. Tothom té l'oportunitat de participar i jugar.
3. L'aprenentatge de la tècnica i la diversió s'emfasitzen més que els resultats.
4. Les competicions i el material s'adapten a l'edat dels nens i nenes.
5. Es valora l'esportivitat i el fair play.

🎯 **Mostrar un grau d'interès i d'implicació adequat a les activitats esportives**

És molt important que els nostres fills puguin parlar amb nosaltres de les seves experiències esportives - positives i negatives- perquè és una prova més del nostre interès per les seves coses. Cal que els felicitem quan es produeix una millora en algun punt feble del seu joc, cal que els escoltem i els donem consells sobre les seves activitats esportives i, sobretot, cal que ens preocupem més per veure com s'ho passen en l'esport que pels resultats que n'obtenen. Aquest suport familiar dóna seguretat per intentar nous reptes esportius i personals.

☀️ Totes les famílies desitgem el millor per als nostres fills en tots els aspectes de la vida. L'esport no és una excepció, però, de vegades algunes de les nostres actuacions poden empitjorar, involuntàriament, la qualitat de la seva experiència esportiva. En funció del nostre comportament hauríem d'evitar actuar com a pares i mares:

Desinteressats. Quan no reconeixem el valor de la pràctica esportiva en l'educació dels joves i ens caracteritzem per no assistir mai als entrenaments i competicions dels nostres fills, ni interessar-nos mai pels seus avenços.

Sobreprotectors. Quan patim excessivament amb els riscos de lesions que comporta l'esport que practiquen els nostres fills. De vegades, durant el joc, fem comentaris angoixats sobre alguna jugada o moviment descentrant als nostres fills.

Entrenadors-auxiliars. Quan a partir del nostre coneixement de l'esport contradiem les instruccions i decisions dels tècnics-entrenadors. Donat que els joves esportistes estan pendents dels nostres comentaris sovint desorganitzem el joc de l'equip.

Cridaners. Quan actuem en les competicions en edat escolar de la mateixa manera que quan assistim a una competició professional. Situats, habitualment, al darrera de la banqueta de l'equip del nostre fill, comencem a cridar i insultar als àrbitres, després als entrenadors i jugadors de l'equip rival i, de vegades, acabem escridassant als jugadors i entrenador de l'equip propi.

Molt crítics. Quan tenim objectius pocs realistes respecte a la progressió esportiva dels fills. Per tant, som molt exigents i quasi mai estem satisfets amb la actuació dels joves esportistes. Critiquem sovint les errades i valorem poques vegades els encerts. Sovint som una font d'estrès pels nostres fills, ja que acabem convertint els seus fracassos esportius, en fracassos personals.

Aquesta classificació gairebé és de caricatura i segur que cap de nosaltres se sent identificat amb cap d'aquestes categories. Malgrat tot, estaria bé reflexionar sobre si, en algunes ocasions, ens comportem "una mica així".

Afortunadament, la majoria de famílies mostrem un interès adequat per la participació esportiva dels nostres fills i ho manifestem de maneres tals com:

- ↔ Preguntant si s'ho passen bé fent esport.
- ↔ Escoltant amb atenció quan ens parlen de les seves experiències esportives i donant-los consells si ens els demanen.
- ↔ Donant-los ànim i suport quan ho necessiten.

4 Promoure l'esportivitat, actuant com un model d'autocontrol

Les famílies hem de pensar que el nostre comportament és imitat pels fills. Per tant, si perdem el control escridassant als àrbitres o als esportistes de l'equip contrari en una competició, la tasca de l'entrenador, àrbitres i famílies d'ensenyar el respecte a les regles i l'esportivitat amb els adversaris resultarà molt més difícil. Cal que recordem que un veritable esportista és qui respecta el reglament i les persones implicades en l'esport.

 "Vosaltres em vau ensenyar a comportar-me formalment i a tenir bones maneres a qualsevol lloc i en qualsevulla situació. Per aquesta raó, m'agradaria que ara no espatlléssiu allò que vaig aprendre de vosaltres... Penso que el futbol i el basquetbol són grans esports, però encara ho serien més si no hi haguessin discussions, renyines entre el públic o paraules malsonants dirigides a l'àrbitre, als entrenadors o les entrenadores. Totes aquestes persones estan fent un gran esforç perquè els nens i nenes tinguem la il·lusió d'ésser protagonistes en el terreny de joc. Sense la seva col·laboració, nosaltres perdriem l'interès de practicar l'esport".

Carta dels alumnes de 6è de Primària
del Col·legi i Escola Esportiva Llor als pares i mares

5 Col·laborar amb les tasques logístiques de l'escola o club

A més a més d'assistir als entrenaments i competicions dels nostres fills, les famílies podem ajudar en diferents tasques logístiques: desplaçaments a competicions, organització d'activitats socials o de lleure per l'equip.... Però, sobretot, hem de donar sempre una imatge positiva de l'equip o escola que representem.

III. RECOMANACIONS A MARES I PARES

1 Informem-los i assessorem-los en la tria de l'esport, promovent que siguin ells els que tinguin la darrera paraula

Durant el moment de l'elecció dels esports dels nostres fills, és important que s'estableixi un diàleg entre nosaltres com a pares i mares i ells com a fills.

En el nostre paper com a mares i pares hauríem de promoure la participació dels nostres fills en programes esportius, però sense pressionar-los, ni intimidar-los, ni fer-los xantatge; sinó a partir d'oferir-los la possibilitat de practicar esport, d'aconsellar-los en la tria, de donar-los la nostra opinió respecte a l'esport elegit i sobre el nivell de competició en el qual el volen participar.

Així mateix haurem de tenir en compte els interessos i motivacions dels nostres fills, tenint present que la majoria participen en programes d'activitat física per motius com: divertir-se, millorar les seves destreses i aprendre'n de noves, estar amb amics o fer noves amistats.

 Tinguem present que infants i joves sempre han de tenir la darrera paraula en la tria de l'esport. Cal que respecteu les seves decisions, això inclou el dret a la no participació esportiva.

El fet que els nens puguin decidir quin esport practicar comportarà que estiguin més motivats, i com a conseqüència, gaudeixin més de la pràctica esportiva, i es redueixin les possibilitats d'abandonament o de baix rendiment esportiu.

② Practiquem algun tipus d'esport o activitat física, oferint un estil de vida actiu

Amb la finalitat de no contradir allò que proposem als nostres fills sobre la importància de realitzar activitat física o esport, i les nostres pràctiques quotidianes, cal que en la mesura que ens sigui possible, fem esport o activitat física. D'aquesta manera actuarem com a models de pares o mares esportistes.

A més a més podem fer activitat físico-esportiva amb els nostres fills, com caminar més i agafar menys el cotxe, o anar, de tant en tant, al parc més proper de casa amb una pilota o unes pales...

③ Valorem el desenvolupament físic i la salut dels programes esportius abans que el rendiment

Un altre aspecte a tenir en compte és la diferència entre els models esportius professionals i els d'edat escolar. Els esports per a joves haurien d'ésser un medi educatiu per al desenvolupament de característiques físiques i psicossocials. L'esport ofereix un marc dins del qual pot donar-se un "procés educatiu". En canvi, l'esport professional es mou per altres interessos, on allò més important és guanyar, per obtenir majors beneficis. Per tant, aquests dos models d'esport reflecteixen filosofies molt diferents tant pels seus objectius fonamentals com per les seves funcions.

☀ Cal donar prioritat als beneficis derivats de la pràctica esportiva, tant a nivell físic (assoliment de destreses esportives, increment de la salut...), com a nivell psicològic i social (desenvolupament de destreses de lideratge, competitivitat, capacitat de cooperació, esportivitat, autoconfiança, relacions socials, fer noves amistats, a més de més de divertir-se), abans que als beneficis que es puguin obtenir del rendiment esportiu.

④ Animem i aplaudim tant les bones jugades com l'esforç durant les competicions

Les famílies hauríem de minimitzar la importància del guanyar com a mesura de valoració dels nostres fills, i en canvi emfasitzar el mèrit d'assolir objectius personals que siguin realistes pels nens. Cal buscar l'equilibri entre aprenentatge, joc i competició.

En moltes ocasions els nostres fills cometran errors, cal que els recolzem i admetem les seves limitacions, estan aprenent, i possiblement s'estan esforçant per fer-ho molt bé. Cal ajudar-los i animar-los a veure el cantó positiu de l'actuació esportiva i valorar l'esforç que han fet.

També és important que acceptem i recompensem els èxits dels nostres fills. De vegades quan un nen destaca molt en una competició, encara que sigui el nostre fill, li subratllem errors sense importància, o també li diem que d'altres ho han fet millor, o que quan nosaltres érem esportistes ho fèiem millor encara. Tot això ho hauríem d'evitar.

☀ Hauríem de ser capaços de valorar l'esforç del propi nen de tal manera que els joves esportistes no se sentin mai com a perdedors si s'han esforçat al màxim.

⑤ Aplaudim les bones jugades de l'equip contrari independentment del resultat

Sens dubte la competició esportiva comporta l'ànim de guanyar, i d'això ningú se n'escapa. Però no està de més que felicitem i aplaudim les bones actuacions dels rivals, són nens i nenes que igual que els nostres fills intenten jugar i competir amb el màxim esforç.

⑥ Recolzem la tasca de l'entrenador i no donem instruccions tècniques que puguin contradir-lo

Quan el nostre fill està practicant un esport el deixem en mans d'un entrenador, això implica l'acceptació de la seva autoritat, i l'acceptació dels seus coneixements quant a la tècnica i tàctica esportives.

 Valorem el treball, en gran part, voluntari o desinteressat dels entrenadors dels nostres fills i filles.

Les famílies que agafem el rol d'entrenadors, ens trobem freqüentment a prop de la banqueta fent suggeriments als jugadors i a les jugadores, i podem contradir les instruccions que els han donat els seus entrenadors, desorientant-los i desorganitzant a l'equip.

Amb aquestes actuacions no beneficiem el rendiment dels nostres fills i del seu equip, ans tot el contrari, estem incidint en la confusió dels joves jugadors i, com a conseqüència, minvant llur rendiment.

⑦ Respectem les regles de l'esport i les decisions de l'àrbitre encara que siguin equivocades

Les famílies podem gaudir més de la participació esportiva dels nostres fills si adquirim un coneixement de l'esport, això significa, entre d'altres coses, conèixer les regles bàsiques del joc. Aquest coneixement ens permetrà entendre millor les decisions de l'àrbitre, i potser ens adonarem que no s'equivoquen tant com pensàvem, i que arbitrar i aplicar el reglament d'un esport es fa gairebé impossible sense la col·laboració de tots els que hi intervenen, tant a dins com a fora del terreny de joc.

Si tot i així, veiem que algunes decisions són errònies, cal tenir present que d'una banda, els àrbitres igual que totes les persones, poden cometre errors; i d'altra banda, en l'esport en edat escolar, en moltes ocasions, els àrbitres, igual que els esportistes, també estan en un procés d'aprenentatge.

⑧ Promovem el respecte i les bones relacions amb l'afició de l'equip contrari

Abans, durant i després de les competicions fomentem les relacions amb el públic de l'equip contrari. Això afavorirà que les competicions s'emmarquin en un clima distès on els esportistes participants se sentiran més còmodes.

Per exemple, quan l'equip contrari arribi al nostre camp comportem-nos com si fóssim amfitrions, ensenyem-los les instal·lacions, els vestidors, la cafeteria, etc. Durant el partit, a ser possible, procurem seure tots plegats, sense marcar les diferències entre els dos equips rivals. Cal evitar la rivalitat i substituir-la per un encontre de diversió. Si els pares i mares ens comportem com a rivals, no podem evitar que els nostres fills també es comportin com a tals, provocant que donin més importància al resultat de la competició que a divertir-se. I després del partit, intercanviem punts de vista sobre la competició tot fent un cafè o un refresc.

 "Una altra qüestió que em preocupa molt són les baralles entre el públic. No teniu cap raó per barallar-vos ni per intercanviar insults amb les famílies que animen l'equip contrari. No diguem, quan aquest comportament es produeix entre vosaltres!"

Carta dels alumnes de 6è de Primària del Col·legi i Escola Esportiva Llor als pares i mares

⑨ **Ensenyem-los a tenir cura de les instal·lacions i material esportiu**

Els pares i mares, a casa, ensenyem als nostres fills a tenir cura de les seves joguines, roba, mobles i de les coses de tota la família, perquè ho considerem un valor social, imprescindible per conviure en comunitat. És interessant que aquestes pràctiques de respecte també es realitzin a l'escola i al club. Cal que entenguin que les instal·lacions i tot el material s'han de conservar i respectar entre tots per gaudir-ne durant més temps.

⑩ **Col·laborem en les tasques de suport i organització de l'equip i de l'entitat**

Quan portem els nostres fills a realitzar una activitat esportiva en una entitat, hem de ser conscients que en aquest espai rebran una educació i nosaltres, responsables de l'educació dels nostres fills, hem de participar-hi.

La nostra col·laboració en la gestió del club o escola esportiva permetrà un millor funcionament. Tots els pares i mares estem capacitats per fer alguna d'aquestes tasques de suport, que van des de rebre als components de l'equip contrari, portar les estadístiques de l'equip, tenir cura del material: farmaciola, aigües, fitxes..., fins a buscar patrocinadors, fer feines administratives, etc.

IV. LA SOCIALITZACIÓ A TRAVÉS DE L'ESPORT: L'APRENTATGE DE VALORS, ACTITUDS I COMPORTAMENTS D'ESPORTIVITAT I DE JOC NET

L'esport en edat escolar permet als nens i nenes realitzar una activitat física favorable per a la seva salut a la vegada que divertida i, al mateix temps, contribueix a assolir uns valors, unes actituds i uns comportaments de grup que els seran molt beneficiosos per conviure en la societat a la qual s'estan integrant.

Des d'aquesta perspectiva, l'esport en edat escolar suposa procurar per la salut, per la millora de destreses físiques, l'augment de les relacions socials, convivència, integració en grup, l'aprenentatge de normes i reglaments de l'esport, etc. En definitiva, l'esport en edat escolar té una important funció socialitzadora.

En certa mesura les famílies som els responsables de la transferència d'aquests valors i actituds als nostres fills i filles, que els transmetem a partir de les nostres actuacions en la vida en general, i en particular en l'esport.

Les mares i pares som models importants per la conducta dels nostres fills. Si som capaços d'autocontrolar-nos durant les competicions, els estem ensenyant a actuar amb esportivitat. Cal tenir en compte que allò que per a les famílies significa el triomf o la diversió en el joc, el respecte per les regles o la victòria a qualsevol preu, seran aspectes decisius que condicionaran la manera d'entendre i viure l'esport dels nostres fills.

Però en aquesta transmissió de valors, actituds i comportaments d'esportivitat i joc net, les famílies no estem soles. Hi ha altres adults responsables de l'esport en edat escolar, i aquests són els que es coneixen com agents de socialització. Són aquelles persones i institucions que ocupen els primers llocs en un continu d'importància en la vida del jove esportista i l'opinió dels quals és rellevant al llarg de tot el procés de socialització. Aquests agents són, a més de les famílies, els educadors, els entrenadors, els organitzadors, els àrbitres, els esportistes professionals, els mitjans de comunicació, així com algunes institucions: el club, l'escola, etc. D'aquí la importància d'establir un vincle de comunicació i consens amb els altres adults responsables de l'esport per a joves en edat escolar.

De tots ells, els més propers als joves són la seva família i l'entrenador, aquests tres formem el "triangle esportiu". Entrenadors, pares i esportistes, hauríem de formar part d'un equip que intenta aconseguir una sèrie d'objectius comuns. El treball conjunt redueix les probabilitats de què apareguin males interpretacions i problemes, i s'afavoreix l'assoliment dels objectius dels joves esportistes i es millora la qualitat de l'experiència esportiva dels nens i les nenes.

A partir dels esforços de cooperació entre l'entrenador i la família, podem contribuir de manera molt eficaç en els programes d'esports dels nostres fills. Però desafortunadament, cal tenir també en compte l'impacte negatiu que podem tenir alguns de nosaltres –cridaners, entrenadors auxiliars, molt crítics...- sent el nostre comportament en aquests casos, poc beneficiós en la participació esportiva dels nens.

Els efectes educatius de l'esport depenen de la situació creada a l'entorn de la pràctica esportiva. Per tant, perquè les competicions esportives arribin a ser una activitat educativa per a nens i nenes, cal vetllar per la iniciació esportiva a les classes d'educació física, la manera com el monitoratge esportiu organitza els entrenaments i dirigeix els partits i l'actuació de les famílies en les competicions. Només quan tots aquests agents de socialització oferim uns models adequats, les competicions esportives en edat escolar es converteixen en una eina útil per l'aprenentatge de destreses físiques i d'uns valors socialment desitjables. Amb aquesta manera d'actuar com a models positius i amb cooperació, aconseguirem uns nens i nenes capaços de participar i competir amb esportivitat i joc net.

Annex. 1 Drets dels Esportistes Joves

1. Dret a fer esport educatiu
2. Dret a jugar i divertir-se
3. Dret a ser tractat amb dignitat
4. Dret a ser entrenat per professionals competents
5. Dret a fer esport amb seguretat física i psíquica
6. Dret a disposar de temps lliure
7. Dret a fer esport i a no ser campió

Petrus, A. (1998). *Esport, educació i diversitat*. En Actes del Congrés de l'Educació Física i l'Esport en Edat Escolar a la Ciutat de Barcelona.

Annex 2 Carta de l'Escola LLOR

Nota:

Aquesta carta és el recull de les opinions de l'alumnat de 6è de Primària a propòsit d'una reflexió sobre els valors i els contravalors de l'esport. Tot i que les al·lusions a comportaments poc o gens esportius es refereixen a persones i situacions molt concretes, ja que afortunadament és una gran majoria la que sap comportar-se i manifestar-se correctament, la submetem a la consideració de tots vostès.

La síntesi ha estat feta per l'Ainhoa i per la Raquel.

El Consell Escolar, a la reunió del dia 22 d'abril de 1999 li va donar el seu vist-i-plau. Gràcies per l'atenció que li dispensarà.

Col·legi i Escola Esportiva LLOR

Sant Boi, 24 d'abril de 1999

Estimat pare i estimada mare:

Us agraïxo que vingueu a veure'm els caps de setmana quan faig l'esport que a mi m'agrada: basquetbol, futbol, gimnàstica rítmica, pentatló...

Hi ha moltes coses que us agraïxo: que m'acompanyeu, que em porteu en cotxe, que m'animeu, que m'aplaudeu...

Però també hi ha aspectes de la vostra actitud que no puc entendre. De vegades, durant els partits no sembla les mateixes persones. Quan arribeu al camp us transformeu i mostreu comportaments que a mi no m'agraden.

Vosaltres em feu ensenyar a comportar-me formalment i a tenir bones maneres, a qualsevol lloc i en qualsevulla situació. Per aquesta raó, m'agradaria que ara no espatllessiu allò que vaig aprendre de vosaltres.

Intentaré dir-vos-ho amb tot l'afecte que us tinc i, més, considerant que jo no us puc castigar, que seria el que vosaltres em faríeu a mi si no em comportés adequadament.

Considero molt important mantenir una actitud d'ESPORTIVITAT ja que el RESPECTE vers els jugadors i les jugadores, ja siguin persones primes o grasses, bones o dolentes, del nostre equip o del contrari és fonamental. S'ha de tenir respecte perquè tot jugador o jugadora fa el que pot afavorir el seu equip i ningú no l'ha de menysprear.

Una altra qüestió que em preocupa molt són les baralles entre el públic. No teniu cap raó per barallar-vos ni per intercanviar insults amb les famílies que animen l'equip contrari. No diguem quan aquest comportament es produeix entre vosaltres!

Quan juguem a basquetbol o a futbol intentem donar-ho tot al camp de joc i, després del partit, quedem com amics i amigues però no passa el mateix entre vosaltres. M'agradaria que l'amistat i el respecte presidissin les vostres relacions. Quina sort la d'aquells equips en els que els pares i mares queden per dinar, per sortir... després dels partits.

Penso que el futbol i el basquetbol són grans esports, però encara ho serien més si no hi haguessin discussions, renyines entre el públic o paraules malsonants dirigides a l'àrbitre, als entrenadors o les entrenadores. Totes aquestes persones estan fent un gran esforç perquè els nens i nenes; tinguem la il·lusió d'ésser protagonistes en el terreny de joc. Sense la seva col·laboració, nosaltres perdriem l'interès de practicar l'esport.

Els comportaments agressius són violència i la violència mai és desitjable. Nosaltres aprenem dels vostres gests i de les vostres paraules. Jo ja sé que, de vegades, l'àrbitre, l'entrenador o un jugador s'equivoca, però que no ens passa a tots? No ens equivoquem? Hauríeu de reflexionar sobre aquesta qüestió, ja que no hi ha gent perfecta i, en canvi, pensem que tots podem millorar.

Gràcies per haver-me dedicat uns minuts i per haver llegit atentament aquesta carta. Espero de tot cor que després d'això us esforceu per aconseguir el nostre gran propòsit que al camp de joc participem tots i tots ens trobem a gust.

Us estimo i no val enfadar-se. Al cap i a la fi si tu no et mereixes una carta així, hauries d'estar content i contenta que finalment arribi als que pel bé de tots haurien de modificar el seu comportament.

D'acord?

El vostre fill / la vostra filla